

چرا زنان از اهدای خون می‌ترسند؟!

15 تیر 1404

خیلی از زنان تصور می‌کنند با اهدای خون دچار کم‌خونی می‌شوند، اما کارشناسان می‌گویند یک کیسه خون اهدایی فقط ۴۵۰ سی‌سی است و یکی دو هفته بعد از اهدا، خون تازه جایگزین می‌شود.

نیمی از جمعیت ایران را زنان تشکیل می‌دهند و از این تعداد ۲۰ میلیون نفر شرایط اهدای خون را دارند که آمار بالایی محسوب می‌شود اما آمار اهدای خون این گروه به ۵ درصد هم نمی‌رسد.

همشهری در خبری نوشت: یعنی بیش از ۹۵ درصد اهداکنندگان خون در کشور آقایان هستند. این در حالی است که در کشورهای توسعه‌یافته ۵۰ درصد اهداکنندگان خون، زنان هستند.

کارهای زیبایی، آمار را کم کرد

خیلی از زنان از اهدای خون می‌ترسند و به همین دلیل برای اهدای خون مراجعه نمی‌کنند. ترس از کم‌خونی (با این استدلال که در قاعدگی به اندازه کافی خون از دست می‌دهند)، ترس از سوزن کیسه‌های اهدای خون و ابتلا به بیماری‌های عفونی مثل ایدز و انواع هپاتیت، تحلیل رفتن قوای جسمی و همچنین ممانعت شوهران در برخی موارد. اینها مواردی هستند که کارشناسان به عنوان دلایل امتناع زنان از اهدای خون عنوان می‌کنند.

البته این تمام ماجرا نیست. پایین بودن آمار زنان کشور در امر اهدای خون یک دلیل خیلی مهم دیگر هم دارد و آن، افزایش آمار کارهای زیبایی در بین زنان است. موضوع مهمی که دکتر زهرا آغاسی، مشاور بانوان سازمان انتقال خون کشور و مسئول تضمین کیفیت سازمان انتقال خون کشور پیش از این در گفتگو با همشهری‌آنلاین به آنها اشاره کرده بود.

دکتر آغاسی در این باره گفته بود: ما مراجعه‌کننده زن کم نداریم، اما خیلی از آنها چون تاتو و خالکوبی، پیرسینگ، سوراخ کردن گوش و حتی کارهایی مثل حجامت انجام داده‌اند، از آنها خون گرفته نمی‌شود. چون این کارها یک سال معافیت از اهدای خون دارد. دلیلش هم احتمال انتقال انواع عفونت‌ها از راه خون است. این یک مورد هم در کاهش بیشتر آمار اهدای خون خانم‌ها خیلی موثر است.

تاثیر باورهای غلط در کاهش اهدای خون زنان

البته به گفته کارشناسان، مهم‌ترین دلیل پایین بودن مشارکت زنان در اهدای خون همچنان باورهای غلط رایج است. مثلاً خیلی از خانم‌ها فکر می‌کنند اگر خون اهدا کنند، خون از دست‌رفته از طریق اهدای خون، دیگر جبران نمی‌شود و دچار کم‌خونی می‌شوند. در حالی که افرادی که برای اهدای خون مراجعه می‌کنند، هموگلوبین خون‌شان بررسی می‌شود و اگر میزان هموگلوبین در آنها نرمال بود، خون گرفته می‌شود. اگر خانمی کم‌خونی داشته باشد، از او اصلاً خون گرفته نمی‌شود. درضمن در مراکز انتقال خون یک پزشک حضور دارد که شرح حال می‌گیرد و شرایط مختلف را می‌سنجد.

کارشناسان تاکید دارند که یکی دو هفته بعد از اهدای خون، خون تازه جایگزین می‌شود و خون از دست‌رفته جبران خواهد شد. درضمن به خانم‌هایی که برای اهدای خون مراجعه می‌کنند، یک بسته قرص آهن داده می‌شود و گفته می‌شود که روزانه ۳ عدد به مدت ۱۰ روز یا روزانه ۱ عدد به مدت یک ماه مصرف کنند تا هموگلوبین را سریع‌تر جایگزین کند.

جایگزین شدن هموگلوبین آن قدر سریع اتفاق می افتد که خانم‌ها ۲ تا ۳.۵ ماه بعد از اهدای خون، طبق رفرنس‌های بین‌المللی دوباره می‌توانند برای اهدای خون مراجعه کنند.

دکتر حاجی‌بیگی، سخنگوی سازمان انتقال خون کشور درباره ترس از انتقال بیماری‌های عفونی منتقله از خون، این ترس را بی‌مورد عنوان می‌کند و می‌گوید: «در کل مراحل اهدای خون، وسایل و تجهیزات یکبارمصرف و استریل استفاده می‌شود و این طور نیست که یک سوزن برای همه افراد استفاده شود. پس ترس از ابتلا به بیماری‌های عفونی ناشی از اهدای خون بی‌مورد است.»

به گفته کارشناسان، یک کیسه خون اهدایی ۴۵۰ سی‌سی است و شامل ۱۰ درصد از حجم کل خون بدن است و اگر فرد درگیر کم‌خونی شدید نباشد، خون از دست‌رفته‌اش در کمتر از یک ماه برمی‌گردد و جایگزین می‌شود.

طبق نظر کارشناسان، زنان حتی در دوره قاعدگی هم می‌توانند برای اهدای خون اقدام کنند. البته به این شرط که قاعدگی‌شان همراه با درد نباشد و سابقه کم‌خونی هم نداشته باشند. اما اگر قاعدگی همراه با درد باشد، توصیه کارشناسان این است که اهدای خون انجام نشود.